

گزارش

جوانی جمعیت؛ شرط حیات تأمین اجتماعی است

ادامه از صفحه ۲

... چنانی افزود: «شاهبیت اصلاحات در کشور جوان سازی جمعیت است. اگر می خواهیم این کشور آینده پرافتخار داشته باشد و روی پای خودش بایستد و سازوکار بیمه‌ای و مکانیزم‌های بیمه‌ای خود را انجام دهد باید جمعیت را جوان کرد و در صد جمعیت جوان در صد قابل قبولی نسبت به جمعیت سالمندی باشد.»

وی تأکید کرد: «در ۳۰ سال آینده ممکن است تا ۷۰ درصد جمعیت ما سالمند شود. اما این موضوع رابطه خطی ندارد بلکه رابطه منحنی دارد و جمعیت سالمند با خط منحنی رو به جلو می‌رود و این خطرناک است، به این معنا که مرتب به سمت سالمندی حرکت می‌کنیم. از طرف دیگر امید به زندگی افزایش پیدا کرده و ارائه خدمات و مراقبت‌های بهداشتی رشد داشته است، پس باید همانگونه که عمر را زیاد می‌کنیم جوانان را هم در عرصه کار افزایش دهیم.»

چنانی گفت: «باید نسل جدید روی کار بیاید و نهاد دولت در این زمینه باید سیاست‌هایی را به کار ببرد که جمعیت جوان شود و به سمت باروری بیشتر و حمایت از خانواده‌هایی که مشکل باروری دارند پیش برویم؛ چون در همه جای دنیا سیاست‌ها و مشوق‌های جمعیتی وجود دارد.»

وی ادامه داد: «تنها کاری که سازمان تأمین اجتماعی در این باره می‌تواند انجام دهد این است که سیاست‌های بازنشستگی که نام آن اصلاحات پارامتری است را تعدیل کند؛ یعنی در سال ۱۳۵۴ که فردی که ۵۰ سال سن داشته و ۳۰ سال سابقه این فرد بازنشسته می‌شد اکنون باید این را تعدیل کرد. قوانین بازنشستگی زنان نیز شامل این تصمیمات شود و قوانین سخت و زیان‌آور را اصلاح کرد.»

چنانی اظهار داشت: «بازنشستگی پیش از موعد ۷۰ درصد کل بازنشستگی‌های سازمان تأمین اجتماعی را تشکیل می‌دهد. باید این موارد را تعدیل کرد. ما معتقدیم بازنشستگی در تأمین اجتماعی مشکل دارد اما پیش از موعد مشکل مضاعف‌تر دارد و باید همه این‌ها را تعدیل کرد.»

وی معتقد است این مسأله به کار کارشناسی نیاز دارد و گروه‌های مختلف باید برای تعدیل سیاست‌های بازنشستگی تصمیم‌گیری کنند اما این کار با تشکیل کمیته‌های مختلف کار کارشناسی قابل حل است و عزم ملی و اراده جدی می‌خواهد؛ چون تأمین اجتماعی نمی‌تواند به تنهایی مشکل جمعیت را حل کند بلکه سیاست‌های دولت و مقام معظم رهبری در این شرایط نیاز است.

چنانی تصریح کرد: «برای سیاست‌های بازنشستگی تأمین اجتماعی می‌توان قوانین جدیدی ایجاد کرد. باید در این باره پلکانی اقدام شود تا در یک بازه زمانی ۱۰ ساله این مشکل را حل کرد. به هر حال سازمان تأمین اجتماعی صندوقی بین‌نسلی با کارکردهای تعهدی و بین‌نسلی است. مفهوم تعادل بین منابع و مصارف بودجه در این صندوق با کارکرد آن در سایر سازمان‌ها و نهادهای متفاوت است. تأمین اجتماعی موظف است مازاد حق بیمه‌ها را به عنوان پرداخت‌های آتی بازنشستگی، سرمایه‌گذاری کند تا با دریافت سود حاصله بتواند تعهدات آینده صندوق را در قبال بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران انجام دهد.»

[عکس: رضا عبدل پور]

لیلامرگن

روزنامه‌نگار

نتایج گزارش عملکرد طرح یارانه دستمزد نشان می‌دهد حدود ۳۹ هزار نفر از این طرح استقبال و در آن ثبت‌نام کرده‌اند

واستان خوزستان با داشتن بیشترین آمار ثبت‌نام‌شونده و قرارداد منعقد شده در صدر استان‌ها بوده است

بیش از ۳۳ هزار نفر با سیاست‌های وزارت تعاون جذب بازار کار شدند

تشدید کنترل‌ها؛ رمز موفقیت «یارانه دستمزد»

گزارش

فشارهای مضاعف بر واحدهای تولیدی به دلایل مختلفی نظیر شیوع کرونا، تحریم و ایجاد رکود در اقتصاد ایران، دولت را ناگزیر کرده تا برخی سیاست‌های حمایتی را برای واحدهای تولیدی در پیش گیرد. یکی از این سیاست‌ها، «طرح ملی یارانه دستمزد» است که بر اساس آمارهای موجود، برای بیش از ۳۳ هزار نفر شغل ایجاد کرده است. بر اساس این طرح، دولت ۳۰ درصد از حقوق پایه کارگران شغل اولی در مناطق محروم و دورافتاده را به کارفرما طی یک سال پرداخت خواهد کرد. این سیاست می‌تواند زمینه ادامه فعالیت واحدهای تولیدی کوچک و متوسط در مناطق محروم را فراهم کند. البته اجرای چنین سیاستی ملاحظات مهم دارد. به گفته علی رسولیان؛ مدیر عامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، در اینگونه طرح‌ها مشارکت مردم با دولت و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به میزان حداکثری اتفاق می‌افتد. در نتیجه علاوه بر رونق کسب و کار در مناطق مختلف، موجبات رضایت عمومی اجتماعی نیز پدیدار می‌شود. همت قلی‌زاده (کارشناس اقتصادی) نیز بر این باور است که نیت دولت از اعمال چنین سیاستی خیر و این تصمیم، درست بوده اما برای بر خوردن این یارانه به هدف، با توجه به اینکه احتمال شکل‌گیری قراردادهای صوری وجود دارد، باید نظارت‌ها تشدید شود.

استان خراسان شمالی بوده است. بر اساس اعلام عیسی منصوری، معاون توسعه کار آفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی سال گذشته بودجه هزار و ۶۰۰ میلیارد ریالی برای اجرای این طرح ملی در نظر گرفته شده است.

جذب شغل اولی‌ها در مناطق محروم

برای اینکه بدانیم اجرای طرح ملی یارانه دستمزد توسط دولت به چه میزان در فعال شدن واحدهای کوچک و متوسط در مناطق محروم اثر گذار بوده، به سراغ علی رسولیان، مدیر عامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران رفتیم.

او در گفت‌وگو با آتیه‌نو درباره اثرگذاری پرداخت یارانه دستمزد بر فعال شدن واحدهای کوچک و متوسط در مناطق محروم بیان کرد: «طرح پرداخت یارانه دستمزد یکی از سیاست‌های جدید وزارت کار است که در حال حاضر در شرف تدوین و نهایی شدن است.»

او اضافه کرد: «رویکرد این طرح کمک به ایجاد اشتغال برای نیروی کار شغل اولی بخصوص در مناطق محروم بوده و با مؤلفه‌های فعال شدن واحدهای راكد ارتباط مستقیم ندارد.»

اگرچه این طرح سه سالی است که در کشور اجرا می‌شود اما رسولیان گفت که این طرح ملی هنوز از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نهایی و ابلاغ نشده است.

به گفته مدیر عامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، توجه به طرح‌های مبتنی بر مباحث توسعه منطقه‌ای می‌تواند موجبات توسعه پایدار و اثر بخشی در راستای فعال شدن واحدهای راكد کوچک و متوسط را فراهم کند.

او افزود: «در اینگونه طرح‌ها مشارکت مردم با دولت و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به میزان حداکثری اتفاق می‌افتد، در نتیجه علاوه بر رونق کسب و کار در مناطق مختلف، موجبات رضایت عمومی اجتماعی نیز پدیدار خواهد شد.»

چند درصد از یارانه به هدف می‌خورد؟

تخصیص یارانه به کارفرمایان بدون شک در شرایط فعلی حاکم بر اقتصاد ایران، اثر مثبت در حفظ نیروی کار خواهد داشت. همت قلی‌زاده کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با آتیه‌نو در رابطه با تخصیص بودجه برای طرح ملی یارانه دستمزد بیان کرد: «من در ردیف بودجه‌ها اعتبارات مرتبط با این طرح را ندیدم. تاکنون اگر کمک‌هایی به واحدهای تولیدی شده، از طریق بحث‌هایی مثل نرخ ارز و مالیات بوده است.

یعنی دولت به صورت غیر مستقیم از واحدهای تولیدی حمایت کرده با از طریق تسهیلات کم‌بهره حمایت غیر مستقیم از واحدهای تولیدی را در دستور کار خود قرار داده است.»

او با تأکید بر اینکه با افزایش ۵۷ درصدی حقوق و دستمزد موافق است، اضافه کرد: «اینکه به طور مستقیم یارانه به واحدهای تولیدی داده شود تا به عنوان دستمزد پرداخت شود، کمی جای تأمل است؛ زیرا باید نگران این بود که آیا می‌توان سلامتی این فرایند را در مناطق دورافتاده تضمین کرد؟»

قلی‌زاده بیان کرد: «در کشوری که ماز همه قوانین کارگری و کیفیت نظام کارگری آن مطلع هستیم، آیا دولت می‌تواند اطمینان حاصل کند که با اجرای چنین سیاستی به نتیجه خواهد رسید؟ البته با توجه به شرایط موجود، معتقد نیت دولت خیر است و کار خوبی در حال انجام است اما آیا با شرایط موجود این منابع به هدف می‌خورد؟»

او با اشاره به مباحث پیگیری شده در زمان هدفمندی یارانه‌ها در سال ۸۹ عنوان کرد: «بر اساس مطالعاتی که در آن سال‌ها به آن استناد می‌شد، در هندوستان برای اینکه یک دلار یارانه را به هدف برسانند، دولت پنج دلار هزینه می‌کرد. منظورم این است که بوروکراسی این مسأله و اینکه یارانه به مقصد بنشیند، بسیار اهمیت دارد؛ زیرا این تجربه در ایران وجود ندارد، بنابراین دولت باید حتماً به این مسائل فکر کند.»

این کارشناس اقتصادی گفت: «با توجه به اینکه طرح ملی یارانه دستمزد یک موضوع تقریباً جدید است، ضمن اینکه پرداخت یارانه به دستمزد کارگران از سوی دولت به مفهوم پذیرش این واقعیت است که حقوق و دستمزد تاکنون سرکوب شده و این بخش نیازمند حمایت است، لزوم نظارت بیشتر بر این حوزه را نشان می‌دهد.»

او ادامه داد: «البته با توجه به ظرفیت‌های خالی بخش اقتصاد ایران و با توجه به رشد نرخ تورم در ایران، چنین سیاست‌هایی می‌تواند هم به طور مستقیم و هم غیر مستقیم روی اشتغال تأثیر بگذارد؛ از این جهت که با افزایش درآمد طبقه کارگری و افزایش تقاضا برای کالاهای مصرفی، ظرفیت خالی وارد مدار شود و طبیعتاً چنین سیاستی اشتغال را تحت تأثیر قرار دهد.»

قلی‌زاده تأکید کرد: «در چنین طرح‌هایی سلامت این پرداخت و رسیدن پول به هدف بسیار مورد تردید است. ما کسب و کارهای کوچک را می‌شناسیم. دستگاه‌های ناظر شاید سالی یک‌بار هم به این واحدها سر نمی‌زنند. نظام کارشناسی این واحدها مسأله‌دار است. بانک اطلاعات مناسبی در این رابطه وجود ندارد اما شخصاً

به عنوان کارشناس اعتقاد دارم با اینکه سیاست مناسب است، اما نگرانی از رسیدن یارانه به مقصد کماکان وجود دارد.»

او اضافه کرد: «شاید برخی کارفرمایان کارگران را شناسایی کنند و با تفاهم، قراردادهای صوری شکل بگیرد. بنابراین برای سلامت چنین طرح‌هایی مستقیماً پول باید به حساب کارگران واریز شود.»

این کارشناس اقتصادی افزود: «اجرای چنین رویکردی هم مستلزم بوروکراسی است. در کسب و کارهای کوچک از این واحدها زیاد داریم. احتمال صوری‌سازی سند یا قراردادهای صوری در چنین شرایطی بالا می‌رود. مثلاً یک بنگاه کسب و کار کوچک به کارگران می‌گوید که با شما قرارداد می‌بندم، ۵۰ درصد این پولی که می‌گیرید متعلق به شما و ۵۰ درصد دیگر متعلق به من باشد. در واحدهای کوچک، افراد اگر بتوانند پنج میلیون تومان هم از دولت بگیرند، برای‌شان این رقم چشمگیر است.»

او ادامه داد: «من نمی‌گویم با پرداخت یارانه دستمزد موافق نیستم بلکه منظورم این است که در اجرا، حتماً باید پیش‌بینی‌های لازم انجام شود و مراقبت‌های مناسب در دستور کار باشد.»

پرداخت یارانه سراسری ما را به هدف نزدیک می‌کند

علی صدیقی رییس هیأت‌امنای خانه صنعت معدن تجارت جوانان ایران نیز در گفت‌وگو با آتیه‌نو تبدیل دولت به یک مجموعه سوسپسیددهنده و ایجاد واحدهای یارانه‌گیر را ضعف بزرگی برای اقتصاد ایران توصیف کرد.

او افزود: «هر چه از سوسپسید فاصله بگیریم و به اقتصاد بازار فکر کنیم، راحت‌تر کار می‌کنیم. زیاد با پرداخت یارانه دستمزد موافق نیستم، اما اگر قصد داریم به نتیجه مطلوب برسیم، باید سیاست‌های فراگیر داشته باشیم.» صدیقی گفت: «دولت باید از سهم خود بکاهد تا کارفرما اشتغال ایجاد شده را گسترش دهد. اگر این سهم کاهش یابد، اشتغال رونق می‌یابد. با اجرای سیاست یارانه دستمزد برای مدت کوتاهی فردی سرکار می‌آید اما با تعویض دولت‌ها و تغییر سیاست‌ها، پایداری مشاغل از دست می‌رود و شغل‌های ایجاد شده تا زمانی

تداوم می‌یابد که یارانه وجود دارد.» او تأکید کرد: «اگر هدف پرداخت یارانه است، دولت باید این یارانه را برای همه اعمال کند تا اشتغال را پایدار نگه دارد و بنگاه‌های اقتصادی با داشتن منابع بیشتر، نیروی مورد نیاز خود را جذب کنند و بار کمتری روی بخش تولید وارد شود.»